

LANDSKAP TRÄDGÅRD JORDBRUK

Rapportserie

Bedömning av individers prestationer i grupparbeten

Pedagogiskt projekt, 2010/11

Mark Huisman

Område landskapsutveckling, SLU Alnarp

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för landskapsplanering, trädgårds- och jordbruksvetenskap

Rapport 2011:16

ISSN 1654-5427

ISBN 978-91-86373-67-2

Alnarp 2011

Förord

Föreliggande arbete är ett pedagogiskt utvecklingsprojekt genomfört läsåret 2010/11 vid Område landskapsutveckling, LTJ- fakulteten, SLU. Arbetet har finansierats genom särskilda medel avsatta för pedagogisk utveckling. Undertecknad har ensam varit projektutförare då medsökanden lämnat SLU under hösten 2010.

Jag vill särskilt tacka studenterna på landskapsarkitekt- och landskapsingenjörsprogrammen som bidragit genom att delta i den enkätstudie som är projektets empiri. Det har varit berikande att kunna tränga in något i problematiken kring bedömning och betygsättning av individers insats i grupparbete, ett område där det hade varit spännande att gå vidare med fördjupade studier.

Alnarp i våren 2011

Mark Huisman

Sammanfattning

Grupparbete är en vanlig arbetsform vid högskolor. Grupparbete är också en bra form för lärande. Vid bedömning och betygsättning av grupparbeten i Alnarp har ofta endast gruppens skriftliga slutprodukt och muntliga presentation bedömts, och samma betyg har delats ut till samtliga gruppmedlemmar. Ett behov av att betygsätta enskilda individers prestationer i grupparbete kan finnas. Syftet med denna studie är att undersöka landskapsarkitekt- och landskapsingenjörstudenter uppfattningar om betygsättning av individuella prestationer i grupparbeten.

87 studenter som arbetat i 19 grupper har i en enkät fått betygsätta varandras och sina egna insatser i ett tvåveckors grupparbete. De har också fått ta ställning till viktningen mellan lärares och studenters inflytande över betyget av en individs insats i ett grupparbete. Efter en mycket översiktlig litteraturgenomgång formulerades frågor kring deltagarfrekvens, bidrag till grupprocess, bidrag till skriftlig produkt samt bidrag till muntlig presentation. Resultatet kan sammanfattas i att en majoritet av studenterna var skeptiska till betygsättning av individers prestationer i grupparbete, men att det också fanns många idéer om hur det i så fall skulle göras. Slutsatserna, som naturligtvis får vägas mot projektets blygsamma omfattning och hanteras med stor ödmjukhet är

- Försök med studentkollegial bedömning i grupparbeten bör uppmuntras, då själva bedömningen kan bidra till ökat lärande
- Tydliga bedömningskriterier måste finnas vid studentkollegial bedömning i grupparbeten
- Självvärdering bör undvikas då mycket talar för att den blir missvisande
- Dagbok, loggbok, enskilda samtal med studenter är några av de kommunikationsformer som finns för att fånga upp studenters uppfattningar om varandra i grupparbeten
- Vid viktning mellan lärares och studenters betygsättning av individer i grupparbeten bör läraren behålla merparten av inflytandet

Kollegial bedömning av studenters bidrag till grupprocess är ett område som är intressant att fördjupa sig i.

Innehåll

Förord.....	2
Sammanfattning.....	2
Inledning	1
Metod.....	4
Resultat	5
Allmänna frågor	5
Gruppmedlemmars betygsättning varandra.....	5
Självvärdering.....	6
Studentens respektive lärarens roll vid betygsättning av individs prestation grupparbete	7
Sammanfattning av fria kommentarer	8
Sammanfattande diskussion	10
Metodkritik	10
Grupparbeten och rättvisa.....	10
Betygsättning av varandra och sig själv	11
Viktning mellan lärarens roll och studentens roll	11
Individens betyg kontra gruppens	12
Praktiska slutsatser	12
Förslag till fortsatt forskning	12
Källförteckning	13
Bilaga	

Inledning

Många kurser vid SLU har examinationsmoment som genomförs i grupp. Efter implementeringen av det graderade betygssystemet vid universitetet, finns en tendens till att antalet grupparbeten minskar, då det vid betygsättning av grupparbeten traditionellt bara delas ut ett betyg till hela gruppen. Det har betraktats som svårt och ibland också kontroversiellt att särskilja de enskilda gruppmedlemmarnas prestation för betygsättning. Vid betygsättning av individers prestation i grupparbeten finns i senare års forskning ofta beskrivet att individerna betygsätter varandra i grupparbeten, ofta utifrån givna kriterier. Självvärdering är ett annat inslag som förekommer i grupparbeten.

I en studie av Almond (2009) framkommer att studenter med högt betyg på individuellt arbete lägger låg vikt vid grupparbete, medan de som har lågt betyg på individuellt arbete fäster högre vikt vid grupparbete. Knight (2004) undersökte 70 geografi- och miljöstudenters (grundnivå) uppfattningar om för- och nackdelar med grupparbete. Bland fördelarna rangordnades studiekamrater som hjälps åt högst, därefter att dela idéer och problem, därefter att sprida arbetsbelastningen. Bland nackdelarna med grupparbete nämndes främst svårigheter att organisera, gruppdynamiska fenomen, problem med uppdelning av arbete, divergerande uppfattningar och bristande motivation.

Att grupparbete är ett bra sätt att lära sig konstaterar bland annat Nordberg (2008). I en studie bland ekonomistudenter dras slutsatsen att grupparbeten som examinationsform medger ett fördjupat lärande. Samtidigt noterar Nordberg problematiken kring rättvisefrågorna vid bedömning. Nordberg drar slutsatsen att det kan vara mindre rättvist men frågar sig vad alternativet är. Noterbart från Nordbergs studie är att fortfarande vid den avslutande presentationen av de undersökta gruppernas arbete, så kommer studenter fram till läraren och beklagar sig över gruppmedlemmars insats. En annan sak som Nordberg kom fram till var att deltidsstudenter var mer nöjda med gemensamt gruppbetyg än heltidsstudenter och att äldre studenter var mer missnöjda med ett gemensamt gruppbetyg än yngre studenter.

Zhang & Oland (2009) jämför olika metoder att erhålla individuella resultat i grupparbete. Deras resultat kan sammanfattas med att i mindre grupper fungerar kollegial¹- och självbedömning bra som värderingsmetod av individers prestation i grupparbete. Bastick (1999) undersöker en metod för att mäta det enskilda bidraget i ett grupparbete bland psykologistudenter på grund- och avancerad nivå, totalt 57 studenter, gruppstorlek 4-10 studenter. Studenterna får skriva en loggbok under grupparbetet där de noterar hur alla i gruppen bidrar till arbetet. Loggboken är konfidentiell. Såväl bidrag i procent som motivering till den bedömda insatsen skall finnas. Basticks metod betonar processen.

¹ Med kollegial bedömning menas att studenterna sätter betyg på varandra

Sharp (2006) menar att det inte finns någon perfekt metod för betygsättning av individers resultat i grupparbeten. Sharp föreslår en metod där studenterna bedömer varandra siffermässigt och där det skall finnas en viss avvikelse från medelvärdet innan betyget för en enskild student påverkas. Sharp menar att självvärdering inte är en bra metod.

Lejk & Wyvill (2001) skriver om ett försök där gruppmedlemmar dels fått betygsätta varandras insatser i grupparbete dels öppet och dels konfidentiellt, antingen i kombination med att självvärdering ingår eller inte ingår (se tabell 1).

Lejk & Wyvill (2001) konstaterar vidare att starkare studenter undervärderar sig själva vid självvärdering i förhållande till gruppmedlemmarnas betyg medan svagare studenter övervärderar sig själva i förhållande till gruppmedlemmarnas betyg. Studiens slutsatser är vidare att betygsspridningen blir större om betygsättningen av varandra i gruppen sker konfidentiellt än öppet och att den blir mer rättvis om självvärdering utesluts.

Tabell 1

Egenskaper, kriterier och betygssteg vid en undersökning av betygsättning av individers insats i grupparbete, efter Lejk & Wyvill (2001)

Egenskap	Kriterier	Betyg 3	Betyg 2	Betyg 1	Betyg 0	Betyg -1
Motivation, tidsdisciplin, ansvarstagande	Kommer i tid och deltar i mötena accepterar rättvis fördelning av arbete, gör färdigt saker i tid	<i>Bättre än flertalet i gruppen</i>	<i>Som gruppmedlemmarna i genomsnitt</i>	<i>Inte så bra som flertalet i gruppen</i>	<i>Till ingen nytta i denna aspekt</i>	<i>Hindrar och förstör för gruppen</i>
Användbarhet	Många färdigheter, accepterar lätt annat angreppssätt, tar konstruktiv kritik	<i>Bättre än flertalet i gruppen</i>	<i>Som gruppmedlemmarna i genomsnitt</i>	<i>Inte så bra som flertalet i gruppen</i>	<i>Till ingen nytta i denna aspekt</i>	<i>Hindrar och förstör för gruppen</i>
Kreativitet, originalitet	Problemlösare, kommer med nya idéer, tar initiativ till gruppdiskussioner	<i>Bättre än flertalet i gruppen</i>	<i>Som gruppmedlemmarna i genomsnitt</i>	<i>Inte så bra som flertalet i gruppen</i>	<i>Till ingen nytta i denna aspekt</i>	<i>Hindrar och förstör för gruppen</i>
Kommunikationsförmåga	God lyssnare god presentatör, skicklig i att framställa presentationsmaterial	<i>Bättre än flertalet i gruppen</i>	<i>Som gruppmedlemmarna i genomsnitt</i>	<i>Inte så bra som flertalet i gruppen</i>	<i>Till ingen nytta i denna aspekt</i>	<i>Hindrar och förstör för gruppen</i>
Generella teamegenskaper	Positiv attityd, uppmuntrare, gillar gruppdiskussioner, vill gärna ha med alla, konsensus	<i>Bättre än flertalet i gruppen</i>	<i>Som gruppmedlemmarna i genomsnitt</i>	<i>Inte så bra som flertalet i gruppen</i>	<i>Till ingen nytta i denna aspekt</i>	<i>Hindrar och förstör för gruppen</i>
Tekniska färdigheter	Bidrar med tekniska lösningar på problem,	<i>Bättre än flertalet i gruppen</i>	<i>Som gruppmedlemmarna i genomsnitt</i>	<i>Inte så bra som flertalet i gruppen</i>	<i>Till ingen nytta i denna aspekt</i>	<i>Hindrar och förstör för gruppen</i>

I tabell 1 ovan (Lejk & Wyvill 2001) redovisas egenskaper, kriterier och betygssteg som kan användas vid betygsättning av individers prestation i grupparbeten.

Orr (2010) undersöker konststudenters och lärares syn på bedömningen av processen (synonymt med gruppmedlems bidrag) i grupparbeten och rättvisan i hur studenter som inte gör rätt för sig bedöms. Orr säger i sina slutsatser att studenternas förhållningssätt till grupparbeten delvis beror på hur arbetena utvärderas. Spänningen som finns mellan samarbete och konkurrens hos studenterna i ett grupparbete beror på hur väl gruppmedlemmarna kan lita till varandra i förhållande till den utvärderingsmetod som finns. Studenternas skulle tjäna på att utvärderingen/betygsättningen kommuniceras väl med läraren när det gäller kraven, komplexiteten och typen av process. Orrs huvudkonklusion är att grupprocessen bör bedömas, men med respekt för komplexiteten i att betygsätta den. Orr menar vidare att dagboksliknande reflektioner ofta används för att bedöma grupprocessen.

Vickermann (2009) tar upp studentperspektiv på kollegial bedömning. 90 studenter får pröva detta för första gången, och det framkommer att de är positiva till kollegial bedömning, tycker att det påverkar lärandet i positiv riktning och att det utvecklar studenternas skrivande, analys och kritiska tänkande. Även Johnston & Miles (2004) genomförde en undersökning av kollegial bedömning i grupparbete, denna genomfördes bland 61 studenter i socialpsykologi. Miles konstaterar att studenterna tog sin granskning av varandra på allvar. Studenterna bedömde i denna studie sin egen insats i gruppen högre än vad de andra gruppmedlemmarna gjorde. Studenterna i Miles studie konstaterar också att feedback från kollegial bedömning gör att studenterna blir medvetna om sin egen effektivitet i grupparbeten. Vetskapen om att de individuella insatserna i grupparbetet skulle bedömas bidrog till mindre av "åka med- beteende" och mer deltagande i det gruppbaserade lärandet.

Knight (2004) tar upp frågan om vilken betygsättare man skulle sätta mest tillit till. 85 % svarar läraren, 5 % din grupp, 5 % din egen värdering och 5 % andra grupper – när dessa fyra svarsalternativ ges. Vid en uppföljande fråga med mer differentierade svarsalternativ blir övervikten för läraren som bedömare betydligt mindre (57 %). Alternativen att gruppen själv får göra viktningen eller att studenten betygsätter sig själv får tillsammans med alternativet att en annan grupp i klassen betygsätter 43 % (Knight 2004).

I en kvalitativ analys från en brittisk medicinutbildning beskriver Pokock et al (2010) en studie där medicinstudenter betygsätter varandras insatser i en uppgift som resulterar i en gemensam poster. Gruppmedlemmarna betygsätter här varandras insatser utifrån kriterierna närvaro vid gruppmöten, bidrag till diskussion och effektiv kommunikering, produktion av material till viss deadline, bidrag till posters utseende. Det skall noteras att studenternas betyg endast utgjorde 20 % av hela betyget. Av 180 grupper var det 65% som gav gruppmedlemmar i samma grupp olika betyg.

En mängd aspekter har således undersökts i olika studier avseende bedömning och betygsättning av studenters individuella prestationer i ett grupparbete. Syftet med denna studie är att undersöka landskapsarkitekt- och landskapsingenjörstudenter uppfattningar om betygsättning av individuella prestationer i grupparbeten.

Metod

En enkätstudie har genomförts i en studentgrupp sammansatt av studenter från två yrkesprogram vid SLU. Enkäten återfinns som bilaga i slutet på trapporten. Studenterna är landskapsingenjör- och landskapsarkitektstudenter årskurs två, på grundnivå vid SLU, LTJ- fakulteten. Studenterna förvarnades om enkäten vid kursstart, sju veckor innan det aktuella grupparbetet som enkäten berör startade. Enkäten genomfördes i samband med kursavslutning, direkt efter det avslutande grupparbetets muntliga presentation. Studenter som ej var på plats fick inte fylla i någon enkät, vilket gav ett bortfall på åtta studenter.

Grupparbetet, som enkätens frågeställningar kretsade kring, bestod i en väl prövad uppgift som pågick i två veckor. Studenterna var indelade i 17 grupper om fem studenter, en grupp om fyra studenter och en grupp om sex studenter. Det totala antalet studenter i kursen var alltså 95. I grupperna blandades programstudenter från de två programmen. Grupperna formades av läraren på sådant sätt att minst två studenter från varje program skulle finnas i varje grupp.

Utgångspunkter för frågor i enkäten har framförallt varit det som Lejk & Wyvill (2001) och Pokock et al (2010) förmedlar i sina artiklar. Själva frågorna handlar om att betygsätta varandra och sig själv under grupparbetet som genomförts i kursen. Vidare ombads studenterna att ta ställning till studentens respektive lärarens roll som betygsättare av individer i grupparbeten. En möjlighet till fri kommentar fanns sist i arbetet.

Enkätfrågorna har sammanställts manuellt och sammanfattats. De fria kommentarerna har kategoriserats och meningskoncentrerats. Studenterna har utlovats konfidentialitet. Möjligheter finns dock att studera förhållanden inom grupper, då varje student angivit sitt gruppnummer.

Resultat

Allmänna frågor

Enkäten besvarades av 87 studenter. Samtliga 19 grupper hade tre eller fler svarande. Procentsatser nedan beräknas på dessa 87 svarande. Bland svaranden hade 26 studenter (30 %) tidigare erfarenhet av betygsättning av individer i grupparbeten.

På frågan om hela gruppen skall ha samma betyg eller individer skall kunna betygsättas separat i grupparbete, föredrog 65 % att hela gruppen ges samma betyg, medan 35 % föredrog att enskilda individer skall kunna betygsättas separat i grupparbete. Det skall observeras att frågan inte var mer preciserad, hur denna betygsättning skulle gå till fanns inte med i frågan.

Gruppmedlemmars betygsättning varandra

I samtliga 19 grupper fanns en eller flera som betygsatt gruppmedlemmarnas deltagarfrekvens som lika med genomsnittsgruppmedlemmen. I 18 grupper fanns en eller flera individer som bedömt att någon gruppmedlems deltagarfrekvens varit bättre eller sämre än genomsnittsgruppmedlemmen. I tolv av dessa 18 grupper fanns såväl bättre som sämre än genomsnittsgruppmedlemmen avseende deltagarfrekvens. I tre grupper fanns enbart alternativet sämre deltagarfrekvens än genomsnittsgruppmedlemmen och i tre grupper fanns enbart alternativet bättre deltagarfrekvens än genomsnittsgruppmedlemmen. Detta kan sammanfattas med att det finns tydliga uppfattningar om att deltagandefrekvensen i gruppens möten varierar mellan gruppdeltagarna i de olika grupperna. Endast i en av 19 grupper ansåg alla att samtliga individer deltagit lika mycket i gruppens möten.

I samtliga 19 grupper fanns en eller flera som betygsatt gruppmedlemmarnas bidrag till att grupparbetet fungerade (grupprocess) som lika med genomsnittsgruppmedlemmen, det vill säga att alla fick samma betyg. I 18 grupper fanns avvikelsen att någon bidragit bättre än eller sämre än genomsnittsgruppmedlemmen till att grupparbetet fungerade. I tolv av grupperna fanns svaranden som menade att det fanns gruppmedlemmar som bidragit såväl bättre än genomsnittsgruppmedlemmen som sämre än genomsnittsgruppmedlemmen till att grupparbetet fungerade. I fem av grupperna fanns enbart alternativet att en gruppmedlem bidrog bättre än genomsnittsgruppmedlemmen för att grupparbetet skulle fungera. I endast en av grupperna fanns enbart alternativet att en gruppmedlem bidrog sämre än genomsnittsgruppmedlemmen för att grupparbetet skulle fungera. Noterbart är att i tre av grupperna hade markerats att gruppmedlem inte var till någon nytta för att grupparbetet fungerade. Detta kan sammanfattas med att det finns uppfattningar om att gruppmedlemmars bidrag till grupparbetet, eller grupprocessen, varierar. Endast i en av nitton grupper råder samstämmighet om att alla bidragit lika mycket, och i tre av grupperna finns tydliga markeringar om missnöje med en gruppmedlems bidrag.

När det gäller gruppmedlems bidrag till den skriftliga produkten finns avvikelser från genomsnittsgruppmedlemmen i samtliga 19 grupper. I 15 grupper finns såväl uppfattningen att någon gruppmedlem bidragit sämre än som bättre än genomsnittsgruppmedlemmen till den skriftliga produkten. I fyra av grupperna finns enbart bedömningen att någon i gruppen bidragit bättre än genomsnittsgruppmedlemmen till den skriftliga produkten. I en av grupperna hade alternativet *"till ingen nytta för gruppen"* markerats. Detta kan sammanfattas med att det finns uppfattningar om att gruppmedlemmars bidrag till den skriftliga produkten varierar. I ett fall finns en tydlig markering om missnöje.

När det gäller de muntliga redovisningarna är det fyra grupper vars gruppmedlemmar menar att samtliga bidragit lika mycket till den muntliga redovisningen. I tio av grupperna finns bedömningen att någon i gruppen bidragit sämre än eller bättre än genomsnittsgruppmedlemmen till de muntliga redovisningarna. I tre av grupperna finns enbart bedömningen att någon bidragit mer till de muntliga redovisningarna och i en av grupperna finns enbart bedömningen att någon bidragit mindre till de muntliga redovisningarna. I tre av grupperna har alternativet att någon inte varit till någon nytta för gruppen avseende de muntliga redovisningarna markerats. Detta kan sammanfattas med att det finns uppfattningar om avvikelser i femton av nitton grupper avseende idealet att alla bidrar lika mycket till den muntliga redovisningen. I tre av grupperna finns ett tydligt missnöje markerat. Nämnas bör, att den muntliga redovisningen skett i seminarieform med lärarnärvaro.

Självvärdering

76 av svaranden bedömde sin deltagarfrekvens i gruppens möten som lika med genomsnittsgruppmedlemmens. Sex av deltagarna uppfattar sin deltagarfrekvens som högre än genomsnittsgruppmedlemmens, medan fem uppfattar sin deltagarfrekvens i gruppens möten som lägre än genomsnittsgruppmedlemmen. En överväldigande majoritet ser sig således som genomsnittsindivider i gruppen avseende deltagande.

72 av svaranden bedömde sitt bidrag till grupprocessen som lika med genomsnittsgruppmedlemmens. 13 menade att deras bidrag till grupprocessen varit bättre än genomsnittsgruppmedlemmens. Två menade att deras bidrag till grupprocessen varit sämre än genomsnittsgruppmedlemmens. Även vad gäller grupprocess ser sig således en överväldigande majoritet som genomsnittsindivider i gruppen.

65 av svaranden bedömde sitt bidrag till den skriftliga produkten som lika med genomsnittsgruppmedlemmens. Tolv menade att deras bidrag till den skriftliga produkten varit bättre än genomsnittsgruppmedlemmens. Tio menade att deras bidrag till den skriftliga produkten varit sämre än genomsnittsgruppmedlemmens. När det gäller bidraget till den skriftliga produkten ökar spridningen om uppfattningen om den egna insatsen jämfört med deltagande och grupprocess, men även här dominerar synsättet på sig själv som en genomsnittsindivid.

61 av svaranden bedömde sitt bidrag till de muntliga redovisningarna som lika med genomsnittsgruppledlemmens. 14 menade att deras bidrag till de muntliga redovisningarna varit bättre än genomsnittsledlemmens, medan 12 menade att deras bidrag till den skriftliga produkten varit sämre än genomsnittsgruppledlemmens. När det gäller bidraget till de muntliga redovisningarna ökar spridningen om uppfattningen om sin egen insats ytterligare något jämfört med deltagande och gruppprocess, men även här dominerar synsättet på sig själv som en genomsnittsindivid.

I summeringen av sitt bidrag som helhet för arbetets kvalitet menar 72 att deras bidrag var som genomsnittsgruppledlemmen, medan fem anser att deras bidrag varit sämre än genomsnittsgruppledlemmens. Tio svarande anser att deras bidrag för den totala kvaliteten på grupparbetet varit bättre än genomsnittsgruppledlemmen.

Självvärderingen kan totalt sett sammanfattas med att en övervägande majoritet ser sig som genomsnittsgruppledlemmar. Bland den minoritet som anser sitt bidrag vara bättre eller sämre än genomsnittsgruppledlemmen så överväger de som bedömer att deras bidrag varit bättre än genomsnittsgruppledlemmen. Lite anmärkningsvärt är att bara två ansett sig ha bidragit till en sämre gruppprocess.

Studentens respektive lärarens roll vid betygsättning av individs prestation grupparbete

Vid frågan om vem som skall betygsätta individers prestation i grupparbete svarade 26 studenter (30 %) att läraren helt skall själv sätta betyget på individerna i grupparbetet utan inflytande av studenters bedömningar av varandra eller sig själva. Fem studenter (6 %) menade att studenterna i gruppen skall helt själva betygsätta individerna i grupparbetet genom att betygsätta varandra. Resterande 53 studenter (61 %) svarande menade att en viktning där läraren står för en del av betyget och studenterna för en del av betyget (se tabell 2).

Tabell 2

Viktning mellan lärare och studenter vid bedömning av individs prestation i grupparbete

	% Läraren	% Studenterna	Antal svarande
	10	90	0
	25	75	5
	49	51	11
	75	25	27
	90	10	3
Eget förslag	80	20	1
	60	40	2
	51	49	3
	50	50	3
	40	60	2
	35	65	1
			Summa 58

I tabell 2 ovan kan utläsas att 58 studenter uttryckt en uppfattning om hur viktning skall ske. Ungefär hälften, 27 studenter, förordar att läraren står för 75 % av betyget medan studenterna står för 25 %. Merparten, 36 studenter, vill ge läraren övervikt. 19 vill ge

studenterna övervikt medan tre förordar att lärare och studenter har samma inflytande över betygsättningen av individer i grupparbete. Om till detta adderas att 26 svarande vill att läraren helt ensam skall stå för betyget, blir det 62 (71 %) som vill att läraren har avgörandet vid betygsättning medan 19 (22 %) vill att studenterna har avgörandet. Tre vill att det delas lika (3,5 %) och tre (3,5 %) har ej svarat.

Detta kan sammanfattas med att läraren åtnjuter ett relativt stort förtroende i betygsättning även av individers enskilda prestationer i ett grupparbete. Det skall noteras, att det inte närmare beskrivits hur denna betygsättning skulle gå till, vare sig från lärar- eller studenthåll. Det finns dock ett antal förslag på detta i de fria kommentarerna i enkäterna.

Sammanfattning av fria kommentarer

Studenternas fria kommentarer, placerade sist i enkäten, har grovt sorterats i fyra kategorier:

- Inte betygsätta individer i grupparbete eller betygsätta alls
- Tips om vad läraren skall tänka på vid betygsättning av individer
- Gruppdynamiska aspekter
- Övrigt

Att inte betygsätta alls motiveras med argument som att det inte är rättvist, att studenternas kompetens är otillräcklig, att det kan försvåra eller förstöra grupparbetet eller att det kan försvåra lärandet. Några menar att det helt enkelt är en rättvisefråga med *betygsättning*. Flera litar inte på sina studiekamrater. En student skriver *”Risker finns dessutom med att låta elever bedöma varandra, då det kanske inte blir riktigt objektivt eller professionellt”*. Någon menar att betygsättning av grupparbetet skulle innebära ökad press, en annan hänvisar till att det ökar betygshetsen ännu mer. När det gäller lärandet - ytterligare en studentröst:

”Jag tror inte på individuell betygsättning av gruppmedlemmar. Det centrala i grupparbetets funktion är de personliga erfarenheter som en gruppmedlem får genom arbetet. Ett grupparbete är ofta menat att efterlikna en verklig situation och där betygsätts inte individer utan hela gruppens resultat.”

När det gäller tips till vad läraren bör tänka på vid betygsättning av individer finns idéer om kriterier, om dialogen mellan lärare och student samt argument för att läraren måste ha kontroll. I flera av kommentarerna talas det om tydliga kriterier, förklarande text och mallar för att studenterna skall kunna bidra till betygsättningen. Någon menar att det är viktigt att kriterierna finns innan grupparbetet startar. Flera menar att ett samtal mellan studenter och lärare är ett sätt att förmedla det som skett under grupparbetet, men att läraren sedan sätter betyget. En student igen: *”Kan vara bra med samtal mellan lärare och enskilda elever, om det är fråga om gemensam betygsbedömning”*. Någon föreslår att studenterna för individuell dagbok under grupparbetet och att läraren får ta del av dagböckerna som stöd till sin betygsättning.

När det handlar om gruppdynamik finns aspekter som personkemi, studenters olika bedömningsförmåga, mobbing, makt och rättvisa. Någon menar att det är svårt att betygsätta i en grupp man inte valt själv, en annan att personligheter har betydelse och att olika individer fungerar olika bra tillsammans. Någon menar att ambitionsnivå och förståelse för uppgiften kan göra det svårt att värdera sin egen insats i förhållande till hur den värderas i gruppen. En student igen:

"Beroende på gruppmedlemmarnas olika kompetens, kan en grupps medlem värdera sitt arbete högre än en annans arbete/insats. Hur produktiv man anses vara tycker jag är subjektivt i ett grupparbete. Den som t.ex. driver frågor kanske inte är den mest produktiva".

Någon tar upp mobbing vid studenters betygsättning av varandra (ordagrant "elevers betygsättning..."). Någon talar om att en eller två kan dominera en grupp och att andra då inte kan prestera på sina villkor.

Flera kommentarer berör aspekten rättvisa. En är rädd för motsättningar i gruppen om de skall börja bedöma varandra. Någon menar att det inte är godtagbart "att bara glida med". Några menar att det ofta är en eller två i en grupp som gör mer.

Bland de fria kommentarerna jag lagt under övrigt, är flertalet inte helt relevanta, eller så handlar de mer om själva grupparbetsuppgiften, och inte om bedömning eller betygsättning.

Sammanfattande diskussion

Avsnittet inleds med en reflektion över vald metod. Vidare diskuteras resultaten från enkäten mot den forskningsbakgrund som förmedlades i inledningen. Några slutsatser samt förslag till vidare undersökningar avslutar avsnittet.

Metodkritik

Undersökningen baseras på litteratur samt en enkätstudie. Litteraturgenomgången hade kunnat vara betydligt mer omfattande såväl vad avser antalet källor som fördjupningen i aspekter visavi betygsättning av individers prestationer i grupparbeten. Som utgångspunkt för och inspiration till enkätundersökningen får den dock sägas fylla sin funktion.

Enkäter är inte oproblematiske som verktyg för utvärdering av människors uppfattningar. Även om formulerade frågeställningarna uppfattas som tydliga för frågeställaren, finns alltid olika tolkningsmöjligheter hos den som besvarar frågorna. Missuppfattningar kan uppstå, och kanske besvarar svaranden en helt annan fråga än den som frågeställaren avsett. Eftersom frågeställaren respektive frågeställares kollega närvarat när studenterna fyllt i enkäten, så har i alla fall möjlighet till att ställa frågor funnits. Alternativet till enkäter, intervjuer, hade sannolikt varit bättre utifrån ett kvalitetsperspektiv men den metoden har två nackdelar: dels hade det tagit mer tid i anspråk och dels så hade det blivit problem med konfidentialiteten. Innehållet i de många fria kommentarer som avgivits borgar också för validiteten i undersökningen.

Grupparbeten och rättvisa

Att grupparbete är ett bra sätt att lära och att det skall examineras, konstaterar Nordberg (2008). Att det finns en rättviseproblematik vid bedömningen av arbetet är också uppenbart. I undersökningen bland landskapsstudenterna finns flera svarande som menar att de inte kan lita på sina studiekamraters betygsättning rörande olika aspekter av grupparbete. I undersökningen framkommer också tydligt att det i så gott som alla grupper och vid samtliga bedömningsaspekter (deltagarfrekvens, grupprocess, skriftlig produkt, muntlig produkt) finns uppfattningar om individer som presterat över eller under genomsnittsgruppledanden.

Att läraren åtnjuter ett större förtroende än studenterna i att bedöma och betygsätta individers prestationer i grupparbete bekräftas av såväl refererade artiklar som undersökningen bland landskapsstudenter. Läraren uppfattas som mer kompetent och därmed mer rättvis, men beroende på vilka alternativ som ges (Knight 2004) kan studenter tänka sig att i olika utsträckning bidra i betygsättningen.

Två studenter av tre i undersökningen bland landskapsstudenter föredrog att hela gruppen fick samma betyg, vilket också kan knytas till rättvisefrågan. Samtidigt kan en av tre tänka sig differentierad betygsättning av individer i grupparbeten, vilket kan tolkas som att det finns tilltro till att detta kan göras rättvist. Orr (2010) konstaterar i sin

undersökning av studenternas bidrag i grupparbete att själva examinationsformen är viktig och att det är betydelsefullt att kraven från läraren är tydliga från början.

Betygsättning av varandra och sig själv

För att kunna betygsätta enskilda individer i ett grupparbete måste kommunikation finnas mellan studenterna och läraren – det är trots allt läraren som slutligen fastställer betyget. Lärarens närvaro vid grupparbetet har betydelse, inom högskolan är det dock sällan som läraren finns närvarande annat än vid muntliga examinationer av grupparbete. Läraren skulle dock kunna samtala med studenterna en och en, vilket föreslås av någon i landskapsstudentgruppen.

Att föra dagbok som sedan lämnas till läraren är en metod för att bedöma just grupprocessen (Orr 2010), något som även ett par av landskapsstudenterna för fram. Om studenter skall betygsätta varandra i grupparbete skall detta ske konfidentiellt, menar Lejk & Wyvill (2001). Om det sker öppet, blir studenterna mer försiktiga och spridningen blir sämre. Såväl Vickermann (2009) som Johnston & Miles (2004) menar att studentkollegial bedömning gav positiva resultat vad gäller lärandet. Zhang & Oland (2009) menar att studentkollegial bedömning fungerar i mindre grupper. I Johnston & Miles (2004) konstaterades att feedbacken från studentkollegor gjorde studenterna medvetna om sin egen insats och att få "åkte med" på bekostnad av andras insats.

Att värdera sin egen insats (självvärdering) förefaller svårt, detta bekräftas av såväl landskapsstudentundersökningen som av Lejk & Wyvill (2001), Orr (2010) och Sharp (2006). Trots att landskapsundersökningen var konfidentiell har stor försiktighet rått i betygsspridningen vid självvärderingen.

Viktning mellan lärarens roll och studentens roll

I landskapsstudentundersökningen föredrog 61 % alternativet viktning mellan lärarens betygsättning och studentens betygsättning. Tre fjärdedelar av studenterna vill ändå att läraren skall ha övertaget, alltså att läraren har mer än 50 % inflytande över det sammanvägda betyget. Hur denna viktning skall gå till i praktiken har inte preciserats i enkäten, men studenterna ger en del förslag. De talar om tydliga kriterier, förklarande text och mallar. Även Orr (2010) betonar en god kommunikation när det gäller kraven, detta specifikt när det gäller grupprocessen. Orr uppmanar till försiktighet och ödmjukhet när det gäller bedömningen av just grupprocessen. I Knight (2004) framgår att intresset för att vara med och påverka betyget i ett grupparbete hos studenter ökar kraftigt när möjligheterna för studenterna att påverka blir mer tydliga. I studien av Pokock et al (2010) var studenternas inflytande över det sammanvägda betyget begränsat, endast 20 %, resten stod läraren för.

Examinator för kurs vid ett svenskt lärosäte har alltid ensam ansvaret för betyg som ges till kursdeltagare. Många kurser omfattar ofta mer än en examination, och många kurser har grupparbete som examinationsform. Att låta studenter medverka vid bedömning av varandras insatser i grupparbete är således fullt möjligt, dessutom i ganska stor

utsträckning. Om ett grupparbete är det enda examinationsmomentet i en kurs bör läraren dock begränsa studenternas påverkan på det samlade betyget. Om kursen däremot innehåller en eller flera individuella examinationer, som tillsammans väger mer än alla grupparbeten i kursen, finns det möjlighet att ge studenterna ett ganska stort inflytande på betygsättningen av grupparbetena. Men studenterna behöver begripliga, tydliga och mätbara kriterier och kommunikationsformer.

Individens betyg kontra gruppens

Avslutningsvis en liten utveckling. Om diskrepansen mellan en enskild students betyg i en grupp (satt av gruppmedlemmarna) kraftigt avviker från betyget på grupparbetet som helhet, är det då problem med individens betyg? Nej, säkerligen inte om individens betyg är lägre än gruppens, men om individens betyg är högre än gruppens då? Kan det bli problem? Om den goda enskilda insatsen ändå inte leder till ett högre betyg förlorar den kollegiala bedömningen sin effekt, menar jag. Trots en utomordentlig insats av en individ kan det gemensamma resultatet bli mindre bra, och gruppinsatsen som helhet får ett svagt betyg.

Praktiska slutsatser

- Försök med studentkollegial bedömning i grupparbeten bör uppmuntras, då själva bedömningen kan bidra till ökat lärande
- Tydliga bedömningskriterier måste finnas vid studentkollegial bedömning i grupparbeten
- Självvärdering bör undvikas då mycket talar för att den blir missvisande
- Dagbok, loggbok, enskilda samtal med studenter är några av de kommunikationsformer som finns för att fånga upp studenters uppfattningar om varandra i grupparbeten
- Vid viktning mellan lärares och studenters betygsättning av individer i grupparbeten bör läraren behålla merparten av inflytandet

Förslag till fortsatt forskning

Bedömning och betygsättning av individers bidrag till gruppens arbete, eller gruppens process, hade varit intressant att fortsätta att utforska. Att hitta bedömningskriterier för studenterna när de bedömer och betygsätter varandra är intressant liksom former för kommunikation med läraren.

Källförteckning

- Almond, R. J.** 2009. *Group assessment: comparing group and individual undergraduate module marks*. Assessment & Evaluation in higher Education, Vol. 34, No 2, p. 141-148.
- Bastick, T.** 1999. *Reliable and Valid Measurement of Individual's Contributions to Group Work*. Paper presented at the Annual Meeting of the Western Psychological Association.
- Johnston, L. & Miles, L.** 2004. *Assessing Contributions to Group Assignments*. Assessment & Evaluation in higher Education, Vol. 29, No 6, p. 751-768.
- Knight, J.** 2004. *Comparison of Student Perception and Performance in Individual and Group Assessments in Practical Classes*. Journal of Geography in Higher Education, Vol. 28 no 6, p. 63-81.
- Lejk, M. & Wyvill, M.** 2001. *The Effect of Inclusion of Self- assessment with Peer Assessment of Contribution to a Group Project: a quantitative study of secret and agreed assessment*. Assessment & Evaluation in higher Education, Vol. 26, No 6, p. 551-560.
- Nordberg, D.** 2008. *Group projects: more learning? Less fair? A conundrum in assessing postgraduate business education*. Assessment & Evaluation in higher Education, Vol. 33, No 5, p. 481-492.
- Orr, S.** 2010. *Collaborating or Fighting for the Marks? Students' Experiences of Group Work Assessment in the Creative Arts*. Assessment & Evaluation in higher Education, Vol. 35, No 3, p. 301-313.
- Pokock, M. & Sanders, T., & Bundy, C.** 2010. *The Impact of Teamwork in Peer Assessment: a Qualitative Analysis of Group Exercise at UK Medical School*. Bioscience Education Vol. 15, Article 3 Jun 2010.
- Sharp, S.** 2006. *Deriving Individual Student Marks from a Tutor's Assessment of Group Work*. Assessment & Evaluation in higher Education, Vol. 31, No 3, p. 329-343.
- Vickerman, P.** 2009. *Student perspectives on formative peer assessment: an attempt to deepen learning?* Assessment & Evaluation in higher Education, Vol. 34, No 2, p. 221-230.
- Zhang, B. & Oland, M. W.** 2009. *How to Assign Individualized Scores on a Group Project: An Empirical Evaluation*. Applied Measurement in Education, vol. 22 no. 3 p. 290-308.

Bilaga

ENKÄT (layoutmässigt förminskad, samma innehåll)

Denna enkät är en del i ett pedagogiskt projekt som syftar till att belysa möjligheten till betygsättning av individers prestationer i grupparbeten. Projektet finansieras av SLU centralt och kommer att redovisas våren 2011.

Enkäten syftar endast tillbaks på parkprojektet i kursen, det vill säga de två sista veckorna och den grupp på cirka fem personer du arbetat i då (från den 25 oktober till den 3/4 november). Det är grupparbetet som sådant som är i fokus, bortse helt ifrån programtillhörighet när du svarar.

Du kan välja att vara anonym. Endast projektledaren kommer att ha tillgång till enkäterna.

Grupp nr _____

(mellan 1 och 19)

1 Antal studenter i gruppen?

(ringa in ditt svarsalternativ)

4 5 6

2 Jag har erfarenhet sen tidigare av graderad betygsättning av enskilda individer i ett grupparbete?

(ringa in ditt svarsalternativ)

Ja Nej

3 Betygsättning. Vilket alternativ passar dig bäst?

(Markera det alternativ som stämmer bäst för dig)

- Vid betygsättning av grupparbete skall hela gruppen ha samma betyg
- Vid betygsättning av grupparbete skall enskilda individer kunna betygsättas separat

4 Betygsättning av övriga gruppmedlemmar (inte du själv). Du betygsätter dem en och en. Under 1 betygsätts gruppmedlem 1, under 2 gruppmedlem 2 och så vidare.

A Gruppmedlemmens deltagandefrekvens i gruppens möten?

(Sätt kryss i den ruta som stämmer bäst för dig, ett kryss för varje individ i gruppen)

	Gruppmedlem nr	1	2	3	4	5
Alternativ						
Sämre än genomsnittsgruppmedlemmen						
Som genomsnittsgruppmedlemmen						
Bättre än genomsnittsgruppmedlemmen						

B Gruppledlemmens bidrag till att grupparbetet fungerade (processen)

(Sätt kryss i den ruta som stämmer bäst för dig, ett kryss för varje individ i gruppen)

		Gruppledlem nr	1	2	3	4	5
Alternativ							
Till ingen nytta för gruppen							
Sämre än genomsnittsgruppledlemmen							
Som genomsnittsgruppledlemmen							
Bättre än genomsnittsgruppledlemmen							

(forts. fråga 3)

C Gruppledlemmens bidrag till den skriftliga produkten/produkterna

(Sätt kryss i den ruta som stämmer bäst för dig, ett kryss för varje individ i gruppen)

		Gruppledlem nr	1	2	3	4	5
Alternativ							
Till ingen nytta för gruppen							
Sämre än genomsnittsgruppledlemmen							
Som genomsnittsgruppledlemmen							
Bättre än genomsnittsgruppledlemmen							

D Gruppledlemmens bidrag till den/de muntliga redovisningarna

(Sätt kryss i den ruta som stämmer bäst för dig, ett kryss för varje individ i gruppen)

		Gruppledlem nr	1	2	3	4	5
Alternativ							
Till ingen nytta för gruppen							
Sämre än genomsnittsgruppledlemmen							
Som genomsnittsgruppledlemmen							
Bättre än genomsnittsgruppledlemmen							

5 Denna fråga gäller ditt eget bidrag, alltså en självvärdering

(Markera det alternativ som stämmer bäst för dig)

A Min deltagandefrekvens i gruppens möten

- Till ingen nytta för gruppen
- Sämre än genomsnittsgruppledlemmen
- Som genomsnittsgruppledlemmen
- Bättre än genomsnittsgruppledlemmen

B Mitt bidrag till att grupparbetet fungerade (processen)

- Till ingen nytta för gruppen
- Sämre än genomsnittsgruppledlemmen
- Som genomsnittsgruppledlemmen
- Bättre än genomsnittsgruppledlemmen

C Mitt bidrag till den skriftliga produkten/produkterna

- Till ingen nytta för gruppen
- Sämre än genomsnittsgruppledlemmen

- Som genomsnittsgruppmedlemmen
- Bättre än genomsnittsgruppmedlemmen

D Mitt bidrag till den/de muntliga redovisningarna

- Till ingen nytta för gruppen
- Sämre än genomsnittsgruppmedlemmen
- Som genomsnittsgruppmedlemmen
- Bättre än genomsnittsgruppmedlemmen

E Mitt bidrag till kvaliteten på grupparbetet som helhet (process, produkt, presentation)

- Till ingen nytta för gruppen
- Sämre än genomsnittsgruppmedlemmen
- Som genomsnittsgruppmedlemmen
- Bättre än genomsnittsgruppmedlemmen

6 Studentens respektive lärarens roll vid betygsättning av individs prestation grupparbete.

(Markera det alternativ som stämmer bäst för dig)

- Läraren skall helt själv sätta betyget på individerna i grupparbetet utan inflytande av studenteters bedömningar av varandra eller sig själva
- Studenterna i gruppen skall helt själva betygsätta individerna i grupparbetet genom att betygsätta varandra
- Betyg på grupparbeten skall viktas genom att läraren står för betygsättningen till en del och studenterna i gruppen till en del. Dessa sammanvägs enligt i förväg beslutad viktning.

7 Denna fråga besvaras endast om du fyllt i något av de två nedersta alternativen i fråga 6.

Bedömning och betygsättning av grupparbete beror naturligtvis på många aspekter. Men om vi generaliserar, hur skulle du vilja att makten över grupparbetsbetyget procentuellt fördelades?

	Läraren	Studenterna
	10	90
	25	75
	49	51
	75	25
	90	10
Eget förslag		

8 Är det något du skulle vilja tillägga som berör enkätens tema?

Tack för din medverkan!
 Mark Huisman
 Projektansvarig